

13 Νοεμβρίου 2021

Κωνσταντῖνος Μικρός, ὁ εὐλαβῆς νεωκός

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή](#)

Ὁ Κωνσταντῖνος Μικρὸς γεννήθηκε τὸ 1895 στὸ χωριὸ Ἀθίκια Κορινθίας. Οἱ γονεῖς του Γεώργιος καὶ Κατερίνα, ἂν καὶ πάμφτωχοι ξεχώριζαν στὸ χωριὸ γιὰ τὴν καλωσύνη καὶ τὴν φιλοξενία τους. Ἀπέκτησαν τέσσερα παιδιά, τὸν Κώστα καὶ ἄλλα τρία κορίτσια. Στὸ σπίτι ἐκτὸς ἀπὸ τὰ παιδιά τοὺς μάζευαν συχνὰ καὶ τὰ ἀνήψια τούς καὶ πολλὲς φορὲς δύο ὄρφανες ἀπὸ πατέρα γειτονοπούλες, τῶν ὁποίων ἡ μάνα ἔπρεπε νὰ φεύγη δύο μῆνες τὸν χρόνο ἀπὸ τὸ σπίτι, γιὰ νὰ δουλεύη τὰ κτήματα ποῦ εἶχε σὲ ἄλλο χωριό. Τὰ ὄρφανὰ κοριτσάκια δὲν ξέχασαν ποτέ, ὅταν μεγάλωσαν, τὴν ζεστὴ πατρικὴ ἀγκαλιὰ τοῦ κυρ-Γιώργη, τὸ βραδινὸ λιτὸ φαγητὸ πού μοιράζονταν μὲ τὰ παιδιά τοῦ, τὴν χαρὰ καὶ τὴν ἀγάπη πού ἀκτινοβολοῦσε μέσα σὲ κεῖνο τὸ φτωχόσπιτο. Μάλιστα, τὸ ἓνα ἀπὸ αὐτὰ ὅταν ἔγινε μάνα, ἄφησε ὡς παρακαταθήκη στὰ παιδιά τῆς νὰ μὴν ξεχνᾶνε ποτέ νὰ προσθέτουν στὸ ψυχοχάρτι τὰ ὀνόματα Γεώργιος καὶ Αἰκατερίνη. Τόση ἀγάπη τοὺς εἶχε!

Σ αὐτὸ τὸ εὐλογημένο περιβάλλον ἔζησε κι ἀνατράφηκε ὁ Κώστας. Ὅταν ἔφτασε σὲ στρατεύσιμη ἡλικία, τὸν ἔστειλαν στὸ Μικρασιατικὸ μέτωπο, γιὰ νὰ ὑπηρετήσῃ ὡς ἵπποκόμος στὸ πλευρὸ κάποιου ἀξιωματικοῦ. Τὸ 1922, ἔτος τῆς Μικρασιατικῆς

καταστροφής, με την άτακτη υποχώρηση του ελληνικού στρατού βρέθηκε κάποια στιγμή πάνω στο μουλάρι μόνος, αποκομμένος από το υπόλοιπο σύνταγμα. Πολλοί αξιωματικοί –μαζί κι αυτός που υπηρετούσε ο Κώστας– πήραν τ' αλογά τους κι έτρεξαν να σωθούν αφήνοντας τον στρατό πίσω. Κάποια στιγμή ο Κώστας αποκαμωμένος από τις ταλαιπωρίες, έδεσε το μουλάρι σ' ένα δέντρο και ξαπλώνοντας από κάτω αποκοιμήθηκε. Τον ξύπνησαν όμως απότομα οι φωνές ενός άγνωστου νεαρού στρατιώτη που σκυμμένος πάνω από το πλευρό του τον τράνταζε δυνατά από τους ώμους και του μιλούσε, λέγοντάς του έπιτακτικά:

Σήκω επάνω, γρήγορα! Έρχονται οι Τούρκοι! Ανέβα στο μουλάρι και πήγαινε στην Σμύρνη! Μπες στο πρώτο πλοίο που θα βρής και γύρνα πίσω, στο σπίτι σου!

Καλά... θα φύγω σε λίγο..., είπε ο Κώστας νυσταγμένος και γύρισε το πλευρό.

Ήν μείνης εδώ θα σε προλάβουν οι Τούρκοι και θα σε σκοτώσουν!, τον σκούνησε και πάλι ο στρατιώτης.

Προχωράτε έσεεις και θα σας φτάσω εγώ με το μουλάρι..., ξαναείπε ο Κώστας αποκαμωμένος. Τότε ο νεαρός στρατιώτης τον άρπαξε με δύναμη και τον σήκωσε όρθιο επάνω.

Άκοῦς τί σου λέω; Να φύγεις τώρα άμέσως! Κι όταν φτάσης απέναντι, στο νησί, τότε θα γίνη κι ή συνθηκολόγηση. Τράβα μπροστά και μη φοβάσαι!

Και ποιός είσαι έσύ που μου τὰ λες όλα αυτά;, ρώτησε άπορημένος ο Κώστας.

Είμαι ο Άγιος Δημήτριος!, απάντησε ο νεαρός στρατιώτης και άμέσως εξαφανίστηκε από μπροστά του.

Συγκλονισμένος ο Κώστας ανέβηκε πάνω στο μουλάρι και κατευθύνθηκε προς την Σμύρνη. Μέχρι να έπιβιβαστή όμως στο πλοίο που θα τον έφερνε στην Ελλάδα τὰ μάτια του είδαν στον δρόμο πολλά από τὰ έγκλήματα που είχαν διαπράξει οι Τούρκοι. Κομματιασμένα σώματα Ελλήνων ήταν σπαρμένα σε όλη την διαδρομή. Ανάμεσά τους γυναίκες και άθώα μικρά παιδιά. Η ευαίσθητη ψυχή του Κώστα ταραχτήκε από το φοβερό εκείνο θέαμα. Υπέστη νευρικό κλονισμό. Όταν έφτασε πίσω στην Ελλάδα, δεν ήταν πια ο ίδιος άνθρωπος. Έδειχνε βαθιά πληγωμένος και για την υπόλοιπη ζωή του ήταν σοβαρός και λιγομίλητος.

Παντρεύτηκε ωστόσο, όπως οι περισσότεροι νέοι του χωριού του με την Παναγιώτα Τζώρτζη, από το χωριό Άγγελόκαστρο Κορινθίας και έμεινε στο πατρικό του σπίτι που ήταν κτισμένο κοντά στην Εκκλησία του χωριού και ήταν αφιερωμένη στον Ευαγγελισμό τής Θεοτόκου. Έκανε τρία αγόρια: τον Γιάννη, τον

Γιώργο καὶ τὸν Ἀναστάσιο. Ἡ οἰκογένειά του ἦταν ἀπὸ τὶς φτωχότερες τοῦ χωριοῦ. Γιὰ νὰ χορτάσουν τὴν πείνα τοὺς τὰ παιδιὰ ἔτρωγαν ἀκόμη καὶ βελανίδια (!) ἀπὸ μία μεγάλη βελανιδιὰ ποῦ ἦταν πάνω στὸ βουνὸ δίπλα στὸ ξωκκλήσι τῆς Παναγιᾶς κι ἔκανε κάτι βελανίδια μεγάλα σὰν κάστανα.

Τὸ σπιτάκι τους, μικρὸ κι ἀπέριττο, χτισμένο ὡς τὴν μέση μὲ πέτρες καὶ ἀπὸ πάνω μὲ πλίνθους, δὲν εἶχε οὔτε πάτωμα! Ἡ κυρα-Παναγιώτα ὅμως ἔρριχνε πάνω ἀπὸ τὸ χῶμα: ἄχυρα ἢ ξερὰ χόρτα κι ἀπὸ πάνω ἔστρωνε τὶς κουρελοῦδες της. Ὅλα στὸ νοικοκυριὸ της ἔλαμπαν ἀπὸ τάξη καὶ καθαριότητα!

Ἡ οἰκογένεια ἐξασφάλιζε τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀπὸ τὶς λιγοστὲς ἐλιές της, τὰ κηπευτικὰ ἀπὸ τὸν κῆπο τους καὶ τὰ λιγοστὰ οἰκόσιτα ζωντανὰ πού εἶχε. Ἀπὸ τὰ γύρω πεῦκα τῆς περιοχῆς ὁ Κώστας ἔφτειαχνε καὶ ξυλοκάρβουνα σὲ ἓνα μικρὸ καμίνι ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι του, τὰ ὁποῖα ἔπειτα ἐμπορευόταν. Ταυτόχρονα ὑπηρετοῦσε ὡς νεωκὸρος στὴν Ἐκκλησία τοῦ χωριοῦ ἀφιλοκερδῶς μέχρι τὸ τέλος τῆς ζωῆς του. Στὸ ἔργο αὐτὸ συμμετεῖχαν ὅλα τὰ μέλη ἀνεξαιρέτως.

Ὁ Κώστας ἦταν πάντα συνεπέστατος στὰ καθήκοντά του. Τὶς ἡμέρες ποῦ εἶχε θεία Λειτουργία ξυπνοῦσε πρὶν ἀκόμη χαράξη, γιὰ νὰ ἐτοιμάσῃ τὸν ναό. Τὸ ἄναμμα τῶν καντηλιῶν καὶ τῶν κεριῶν τοῦ πολυελαίου ἦταν τότε ὀλόκληρη ἱεροτελεστία. Τὸν βοηθοῦσε σ' αὐτὸ κι ὁ γυιὸς του ὁ Γιώργος, ἀλλὰ καὶ ἄλλα παιδόπουλα πού διακονοῦσαν στὸ ἱερό. Τὸ γενικὸ ὅμως πρόσταγμα τὸ ἔδινε ἐκεῖνος. Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς θείας Λειτουργίας ὁ Κώστας ἔστεκε σιωπηλὸς καὶ προσευχόμενος πίσω ἀπὸ τὸ παγκάρι. Ἀπέφευγε νὰ μπαίνει στὸ ἱερὸ κι ἔστελνε στὴν θέση του τὸν δευτερότοκο γυιὸ τοῦ Γιώργο.

Μὲ τὴν ὑπόδειξη καὶ τὴν βοήθεια ἑνὸς φιλεύσπλαχνου καὶ προοδευτικοῦ συγχωριανοῦ του ἔμαθε νὰ φτειαχθῇ καὶ νέα κεριὰ ἀπὸ τὰ ἀποκέρια, ἐξοικονομώντας ἔτσι κάτι γιὰ τὴν οἰκογένεια.

Μετὰ τὸ μεσημέρι, ἀφοῦ ὀλοκλήρωνε τὰ καθήκοντά του στὸν ναό, κινοῦσε μὲ τὸ γαῖδουράκι τοῦ ν' ἀνάψη τὰ καντήλια σὲ ὅλα τὰ γύρω ξωκκλήσια τοῦ χωριοῦ. Τὰ κοντινὰ τὰ ἀναλάμβανε ἡ γυναίκα του, ἡ κυρα-Παναγιώτα, στὰ μακρινὰ πήγαινε ὁ ἴδιος. Ἐνας εὖπορος συγχωριανὸς του, ὁ μπαρμπα-Μῆτσος, πού γνώριζε τὴν δυστυχία του, συμφώνησε νὰ τοῦ δίνει 50 δραχμὲς τὸν μῆνα, γιὰ νὰ ἀνάβῃ καθημερινὰ τὰ καντηλάκια στὸ ἀπὸ αἰῶνες χτισμένο ἔξωκκλήσι τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, πάνω στὸ βουνό, 7 χιλιόμετρα ἀπόσταση ἀπὸ τὰ Ἀθήκια. Ἦθελε νὰ ἐκπληρώσῃ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο κι ἓνα τάμα πού εἶχε κάνει στὸν Ἅγιο, ὅταν ἀρρώστησε ἀπὸ φυματίωση. Ἔτσι, ὁ Κώστας χειμῶνα - καλοκαίρι διήνυε μαζί μὲ ὅλες τὶς ἄλλες κι αὐτὴ τὴν δύσκολη ἀνηφορικὴ διαδρομὴ, ὥστε ὁ Ἅγιος νὰ μὴν μένῃ ποτὲ σβηστός. Ὅταν κάποιες φορὲς δὲν προλάβαινε ν' ἀνέβῃ στὸ βουνό,

ἔστειλε στὴν θέση του τὸν μικρό του γιό, τὸν Τάσο.

Κάποια φορά πού εἶχε ρίξει πολὺ χιόνι, δὲν μπόρεσε νὰ ἀνέβῃ στὸ ἐξωκκλήσι κι ἔτσι τὰ καντήλια ἔμειναν σβηστά. Πρὶν ξαπλώσῃ ζήτησε συγγνώμη ἀπὸ τὸν Ἅγιο κι ἔπεσε γιὰ ὕπνο. Ὁ ἴδιος διηγήθηκε στὰ ἐγγόνια πού ζοῦσαν μαζί του, πῶς εἶδε τότε σὲ ὄραμα τὸν ἅγιο Δημήτριο, ὁ ὁποῖος τὸν ξύπνησε καὶ τοῦ εἶπε:

Κώστα, σήμερα μὲ ξέχασες, δὲν ἦρθες νὰ μὲ ἀνάψῃς.

Ἄγιέ μου Δημήτρη, δὲν σὲ ξέχασα ἀλλὰ τὸ χιόνι ἦταν πολὺ καὶ ἡ ὀμίχλη δὲν μὲ ἄφηνε νὰ δῶ τὸ μονοπάτι.

Σήκω, φόρεσε τὴν κάπα σου καὶ θὰ σὲ πάω ἐγὼ μὲ τὸ ἄλογό μου νὰ ἀνάψῃς τὰ καντήλια μου.

Ὅπως κι ἔγινε. Ὅλα αὐτὰ τὰ ἔζησε ἐκεῖνο τὸ βράδυ. Τὸ πρωὶ πού ξημέρωσε καὶ ὁ ἴδιος καὶ ἡ οἰκογένειά του εἶδαν πῶς ἡ κρεμασμένη κάπα του ἦταν γεμάτη χιόνι. Πράγμα πού ἐπιβεβαίωνε πῶς ὅσα ἔζησε ἦταν ἀληθινὰ γεγονότα καὶ ὄχι ἀπλὰ ἓνα ὄνειρο!

Οἱ παλαιοὶ διηγοῦνται πῶς κάποτε ὁ Κώστας κατέβηκε στὴν Κόρινθο καὶ ἐπισκέφτηκε τὸν τότε Δεσπότη κ. Προκόπιο, γιὰ νὰ διαμαρτυρηθῇ ἔντονα γιὰ τὰ «ἐγκλήματα» πού διέπραττε ὁ παπὰς τοῦ χωριοῦ μέσα στὸ ἱερό.

«Δεσπότη μου», εἶπε στὸν ἱεράρχη, «τὸν παπὰ νὰ τὸν πάρετε ἀπὸ τὸ χωριό! Ἔχει τρελλαθῆ! Κάθε Κυριακὴ πιάνει ἓνα μικρὸ παιδάκι καὶ τὸ σφάζει μὲ τὴν λόγχη! Τὸν εἶδα μὲ τὰ μάτια μου! Ρίχνει πρῶτα τὸ αἷμα τοῦ μέσα στὸ Ἅγιο Ποτήριο κι ἀπὸ πάνω ἓνα-ενα τὰ κομματάκια ἀπὸ τὸ σῶμα του! Τί σοῖ ἄνθρωπος εἶναι αὐτός;».

Ὁ ἔμπειρος ἱεράρχης κατάλαβε πολὺ καλὰ πῶς ὁ ταπεινὸς κι ὀλιγογράμματος νεωκόρος εἶχε ἀξιωθῆ νὰ γίνῃ ἐπανειλημμένως μάρτυρας μίας θαυμαστῆς θεοοπτίας. Γιὰ νὰ τὸν προστατέψῃ ὅμως ἀπὸ τὸν κίνδυνο τῆς ἔπαρσης τὸν ἀντιμετώπισε σχεδὸν μὲ σκληρότητα καὶ τὸν ἀπέπεμψε μὲ φωνές: «Φύγε ἀμέσως ἀπὸ δῶ καὶ πήγαινε στὴν ρημαίλα (=ρημαδιό) σου! Δὲν θὰ σαι στὰ καλά σου! Ὅνειρα βλέπεις! Πού ἦρθες ἐσὺ ἐδῶ νὰ μοῦ κατηγορήσῃς τὸν παπά!».

Ἀργότερα, ὡστόσο, σὲ σύναξη ἱερέων ὁ Σεβασμιώτατος κ. Προκόπιος διηγήθηκε τὸ περιστατικὸ γιὰ νὰ νουθετήσῃ καὶ νὰ προβληματίσῃ τοὺς λευίτες του, λέγοντας: «Αὐτὰ πού ἐμεῖς τελοῦμε καὶ δὲν τὰ βλέπουμε, τὰ εἶδε ἓνας κοσμικός! Βίωσε ὀλοζώντανη τὴν θυσία τοῦ Χριστοῦ μας!».

Τῶν θαυμαστῶν αὐτῶν ἀποκαλύψεων ἀξιώθηκε ὁ Κώστας γιὰ τὴν μεγάλη του ταπείνωση, τὴν ἀπλότητα καὶ τὴν καθαρότητα τῆς καρδιάς του. Οἱ συγχωριανοὶ

τού μαρτυροῦν πῶς τὸ πρόσωπό του ἦταν πάντα ἤρεμο καὶ ἐξέπεμπε μία φωτεινότητα. Ποτὲ κανεὶς δὲν τὸν ἄκουσε νὰ παραπονιέται ἢ νὰ γογγύζη γιὰ τὴν φτώχειά του ἢ γιὰ τὰ ἄλλα τοῦ προβλήματά. Ὅλη του ἡ βιοτὴ ἦταν μία δοξολογία πρὸς τὸν Θεό.

Οὔτε νὰ μαλώνη μὲ κανέναν τὸν εἶχαν δὴ ποτέ. Συνήθως, ὅ,τι τοῦ ἔλεγαν, τὸ ἔκανε. Εἶχε μία ἀξιοθαύμαστη ὑπακοή. Ἀκόμη καὶ σὲ συγχωριανό του πού εἶχε σχεδὸν τὰ μισὰ του χρόνια καὶ τὸν ἔστειλε μὲ κάποια αὐθάδεια γιὰ κάποιο θέλημα, ὁ Κώστας κατέβαζε τὸ κεφάλι καὶ πήγαινε πρόθυμος νὰ τὸ ἐκτελέσῃ. Τὶς περισσότερες ὥρες τῆς ἡμέρας ἦταν σιωπηλὸς καί, ἂν τοῦ ζητοῦσαν τὴν γνώμη του γιὰ κάτι, ἔλεγε συμβουλευτικὰ λίγα λόγια πνευματικὰ μὲ στόχο νὰ ὠφελήσῃ τὸν ἄλλο. Ποτὲ δὲν ἔκανε ἄσκοπες συζητήσεις. Στὸν ἐλεύθερο χρόνο του πάντα μελετοῦσε γιὰ ὥρες τὸ Προσευχητᾶριο, τὸ Ψαλτήρι καὶ τὴν Ἁγία Γραφή.

Μία ἐβδομάδα πρὶν πεθάνῃ, ἡ σύζυγός του Παναγιώτα εἶδε σὲ ὄραμα τὸν ἅγιο Δημήτριο, ὁ ὁποῖος τῆς εἶπε πῶς σὲ λίγες ἡμέρες ὁ Κώστας θὰ ἔρθῃ μαζί μου, ὅπως καὶ ἔγινε.

Ὁ Κώστας προαισθανόμενος τὸ τέλος του ζήτησε ἀπὸ τὸν γιοῦ του Ἰωάννη, μὲ τὸν ὁποῖο διέμενε στὸ ἴδιο σπίτι, νὰ τοῦ φέρῃ τὸν ἱερέα τοῦ χωριοῦ γιὰ νὰ ἐξομολογηθῇ καὶ νὰ κοινωνήσῃ. Μία ἡμέρα πρὶν φύγῃ γιὰ τὴν ἄλλη ζωὴ, ἐπειδὴ εἶχε προαισθανθῇ τὸν θάνατό του, ζήτησε ἀπὸ τὰ παιδιά του, τὴν ἐπομένη νὰ μείνουν στὸ σπίτι καὶ νὰ μὴν πᾶνε σὲ προγραμματισμένη δουλειά τους. Τὰ παιδιά του σεβάστηκαν τὴν ἐπιθυμία του, ἔμειναν μαζί του καὶ ἔτσι ἦταν παρόντες τὶς τελευταῖες στιγμὲς τῆς ἐπίγειας ζωῆς του.

Κοιμήθηκε τὴν 12η Νοεμβρίου 1980 σὲ ἡλικία 85 ἐτῶν εἰρηνικά, ὅπως καὶ ἔζησε.

Ὁ ἱερέας τοῦ χωριοῦ πατὴρ Σπυρίδων Κόρρος κατὰ τὴν διάρκειά τῆς ἐξοδίου ἀκολουθίας τὸν ἐγκωμίασε γιὰ τὸν ταπεινὸ καὶ ἐνάρετο βίον του καὶ ὁμολόγησε πῶς ὅλα τὰ χρόνια τῆς διακονίας του στὸν Ναὸ τῶν Ἀθικίων δὲν ξαναεἶδε τόσο ὄμορφο καὶ φωτεινὸ πρόσωπο νεκροῦ.

Αἰωνία του ἡ μνήμη. Ἀμήν.

Πηγή: agiazoni.gr